

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 8Csp/93/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219202264
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jaďuďová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2021:4219202264.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivanou Jaďuďovou v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o. so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovanému: P. T., nar. X.X.XXXX, bytom H., o zaplatenie 1 488,80 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu v časti o zaplatenie 581,49 eur s príslušenstvom zamietá.

Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania vo výške 21,88%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 24.6.2019 domáhal uloženia povinnosti žalovanému sumu istiny vo výške 1488,80 Eur, s úrokom 25% ročne zo sumy 1304 Eur od 5.7.2016 až do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1488,80 Eur od 5.7.2016 do zaplatenia a náhradu trov konania. Dňa 1.8.2019 zobral žalobca čiastočne žalobu späť a to v časti úroku 25% ročne zo sumy 1304 Eur od 5.7.2016 až do zaplatenia a v tejto časti žiadal konanie zastaviť. Následne teda žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu istiny vo výške 1488,80 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1488,80 Eur od 5.7.2016 do zaplatenia a náhradu trov konania. Zmluva o úvere bola uzavretá dňa 19.11.2015 s právnym predchodcom žalobcu a to Cetelem Slovensko a.s. Súd zistil, že dňa 30.6.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti medzi pôvodným veriteľom (CETELEM a.s.) a žalobcom.

2. Súd vo veci rozhodol rozsudkom sp.zn. 8Csp/93/2019-93 zo dňa 15.1.2020 tak, že: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 907,31 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 5.7.2016 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V časti o zaplatenie 581,49 Eur s príslušenstvom súd žalobu zamietá.

V časti o zaplatenie zmluvných úrokov 25% ročne zo sumy 1 304,- Eur od 5.7.2016 do zaplatenia súd konanie zastavuje.

Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania vo výške 21,88%.“

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca v zamietajúcej časti a Krajský súd v Nitre sp. zn. 7CoCsp/12/2020-120 zo dňa 30.06.2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku ako aj vo výroku o náhrade trov konania zrušil v vec vrátil na ďalšie konanie a ustálil, že v predmetnej veci z dokazovania nesporne vyplynulo, že právny predchodca žalobcu zosplatnil úver listom zo dňa 12.7.2016 a celý dlh sa stal splatným ku dňu 4.7.2016. Zo spisu však nevyplýva, či boli dodržané zákonné podmienky pre zosplatnenie úveru. Súd prvej inštancie uvedené skutočnosti

neskúmal, že splatnosť bola určená právnym predchodcom žalobcu ku dňu 04.07.2016. Súd teda v súvislosti s posúdením inštitútu premlčania neposudzoval platnosť zosplatnenia dlhu, ktorým je posúdenie premlčania nároku žalobcu priamo ovplyvnené. Súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil ustanovenia § 103, § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, z ktorých vyplýva, že v prípade neplnenia povinností dlžníkom (nesplácania úveru), veriteľ najskôr vyzve dlžníka na zaplatenie splatnej splátky a ak napriek tomu dlžník neplní, môže uplatniť svoje právo a zosplatniť celý dlh pre nesplnenie niektorej splátky s tým, že tak môže vykonať najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z dokazovania vôbec nevyplýva, či bol dlžník (žalovaný) riadne vyzvaný na zaplatenie v súvislosti s jeho omeškaním a ani to, pre ktorú neuhradenú splátku došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti.

Odvolačný súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že uvedené ust. § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčacej doby. Naopak z vyššie uvedeného vyplýva, že pokiaľ by dlh nebol zosplatnený v súlade so zákonnými podmienkami v § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, je potrebné skúmať premlčanie každej jednotlivkej splátky samostatne. Ak naopak v ďalšom konaní súd prvej inštancie ustálil, že pri zosplatnení úveru bol dodržaný zákonný postup, v takomto prípade bude potrebné posudzovať začiatok plynutia premlčacej doby pri jednotlivých splátkach do zosplatnenia, a premlčanie zvyšného dlhu od splatnosti splátky, v dôsledku ktorej žalobca uplatnil právo podľa § 565 OZ. Odvolačný súd v tomto smere poukazuje na ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Je zrejmé, že citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (lehota na splnenie celého predčasne zosplatneného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 Občianskeho zákonníka) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta Občianskeho zákonníka), teda začína plynúť skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu.

4. V danej veci teda predmetom konania je už len suma 581,49 eura s príslušenstvom.

5. Súd vyzval žalobcu, aby predložil dôkaz o tom, že žalovaný bol riadne vyzvaný na zaplatenie splátok a pre ktorú neuhradenú splátku došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Žalobca uviedol, že v dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 04.07.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. K zosplatneniu úveru žalobca pristúpil pre neuhradenie mesačnej splátky splatnej k 15.3.2016. Dodal, že predložil súdu všetky jemu v súčasnosti dostupné doklady preukazujúce vyzvanie žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky úveru.

6. Žalobca nepreukázal, že by bol žalovaný riadne vyzvaný na zaplatenie splátok.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, účinného v čase mimoriadneho zosplatnenia úveru, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v citovanom § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinností dlžníka. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka zase stanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. V danom prípade teda prichádza do úvahy možnosť, že si zmluvné strany možnosť žiadať celý dlh naraz dohodli. Takáto dohoda medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vyplýva z pripojených obchodných podmienok - a to z bodu 3.1. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dopĺňa ďalšie zákonné podmienky umožňujúce právo veriteľa žiadať od dlžníka - spotrebiteľa zaplatenie celej pohľadávky. Právo na jednorazové splatenie pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky spotrebiteľa. Keďže ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka má predstavovať výhodnejší právny režim oproti všeobecnej norme § 565 Občianskeho zákonníka, je potrebné ustáliť, že právo podľa § 53 ods. 9 môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za

predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako 3 mesiace, trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, aby veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatnenia celej pohľadávky, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatnenie úveru najneskôr, táto je upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace. Veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie, do splatnosti tejto splátky, ktorá bezprostredne nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, inak jeho právo zaniká. V danom prípade právny predchodca žalobcu nepreukázal, že žiadal žalovaného uhradiť nedoplatok na splátkach a teda ani vyslovene žalovaného neupozornil, že ak do určitého času nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 15.3.2016, bude oprávnený úver zosplatniť. O zosplatnení úveru právny predchodca žalobcu informoval žalovaného listom zo dňa 12.07.2016. Žalovaný bol poštovým doručovateľom označený ako „neznámy“.

7. Vzhľadom na znenie ust. § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018 súd sa zaoberal s otázkou, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré žalobca žiada priznať je alebo nie je premlčané. Z dôvodovej správy k novele Občianskeho zákonníka vyplýva, že jej účelom je, aby sa subjektívne majetkové práva zo spotrebiteľskej zmluvy po uplynutí premlčacej doby dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov, pretože niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v citovanom § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinností dlžníka.

8. Premlčaním sa rozumie právny následok kvalifikovaného uplynutia času vo vzťahu k povahe subjektívneho práva. Inštitút premlčania poskytuje východisko, ako predísť, resp. riešiť situácie, kedy až po dlhej dobe dochádza k uplatneniu majetkového práva zo strany veriteľa a tak sa vznáša do záväzkových právnych vzťahov účastníkov právna neistota, resp. hrozba, že dlžník môže byť vystavený bez zreteľa na čas (bez obmedzenia doby) úspešnej žalobe zo strany veriteľa. V inštitúte premlčania sa premieta pravidlo *vigilantibus iura scripta sunt*, teda že zákony sú písané pre bdelych, teda pre tých, ktorí o svoje práva dbajú, alebo inak povedané, že právo patrí bdelym. Premlčaniu zásadne podliehajú majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Majetkovým právom je právo na poskytnutie plnenia, ktoré má pre oprávnený subjekt majetkový obsah alebo majetkovú (peniazmi oceneľnú) hodnotu. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka je úpravou všeobecnou (*lex generalis*) a ustanovenie §103 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nemu je *lex specialis*, t. j. osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Občiansky zákonník rozlišuje začiatok plynutia premlčacej doby v prípade plnenia v splátkach, kedy začína premlčacia doba plynúť odo dňa ich splatnosti a tiež v prípade, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, kedy začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Keďže § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní 3 mesiace, tou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh ,začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. Aplikácia § 101 Občianskeho zákonníka je vo vzťahu k druhej vete § 103 Občianskeho zákonníka namieste, len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), nakoľko ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka inú úpravu

ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje (pozri Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 16Co/34/2018zo dňa 18.10.2018).

9. V danom prípade právny predchodca žalobcu využil svoje právo na zosplatnenie úveru pre splátku splatnú v mesiaci 15.3.2016. Súd je toho názoru, že premlčacia doba začala plynúť od splatnosti tejto splátky splatnej dňa 15.03.2016 a uplynula v zmysle pravidiel počítania času ustanovených v § 122 Občianskeho zákonníka dňa 15.03.2019. Žaloba bola podaná na súde dňa 24.6.2019, z čoho vyplýva, že žalobca premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemôže vymáhať. Takýto výklad je jednoznačne založený na zákonom znení ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka, pričom iný výklad podľa názoru súdu možný nie je a podporuje ho aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/166/2019.

Teda v časti o zaplatenie sumy 581,49 Eur s príslušenstvom žalobu ako nedôvodnú s poukazom na vyššie uvedené zamietol.

10. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V predmetnej veci bol žalobca úspešný v 60,94% (požadoval sumu 1488,80 Eur) a žalovaný v 39,06 %, preto úspech žalobcu bol určený na 21,88% (priznaná žalobcovi bola suma 907,31 Eur) .

11. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník tunajšieho súdu osobitným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Komárno v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú mu týmto rozhodnutím, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.